

Gentofte Kommunes styring af bevægelse i folkeskolen set ud fra et governmentality-perspektiv

HJALTE DÜRING

Hvilken rolle spiller kommunerne i implementeringen af 45 minutters daglig bevægelse i folkeskolerne? Denne artikel har til formål at udfolde Gentofte Kommunes indsats med henblik på at fremme bevægelse i deres folkeskoler. Ny forskning viser nemlig, at der er betydelige forskelle mellem kommunernes prioritering af bevægelse på folkeskoleområdet. Ved at anvende Foucaults governmentality-begreb søger denne artikel at belyse den sprogpraksis og institutionelle struktur, der er styrende for folkeskolelærernes praksis med bevægelse i Gentofte Kommune. Derved sigtes der mod at bidrage til debatten om, hvordan kommunerne i højere grad kan udvikle og strukturere bevægelse i deres folkeskoler.

HJALTE DÜRING

Cand. Scient i idrætsvidenskab med sidefag i samfundsfag
Adjunkt i idræt og samfundsfag, Københavns åbne Gymnasium
hjd@kg.dk

INTRODUKTION

Siden indførelsen af bevægelseskravet i folkeskolen har flere undersøgelser frembragt en viden om, at det nuværende lovkrav på 45 minutters daglig bevægelse ikke alle steder har virket efter hensigten (Pedersen et al., 2020, s.27). Nye studier viser derudover, at der er markante forskelle på, hvordan og i hvilket omfang skoler implementerer bevægelse i undervisningen. Dansk Skoleidræts seneste kortlægning fra 2022 afslører, at der eksisterer store regionale og kommunale forskelle i skolernes tilgang til implementeringen af bevægelse i undervisningen (Dansk Skoleidræt, 2022, s. 25). Jævnfør undersøgelsen er der nogle kommuner, der prioriterer og rammesætter folkeskolernes arbejde med bevægelse, mens andre kommuner ikke tænker bevægelse i folkeskolen ind i deres virke.

Hvorvidt skoler leverer bevægelsesindsatser, kan ifølge Dansk Skoleidræts kortlægning afhænge af de handlemuligheder, der rammesætter skolerne (Dansk Skoleidræt, 2022, s.25).

Ligeledes fremhæver Daly-Smith et al. (2021), at variationen i skolernes evne til at implementere bevægelse ofte kan spores til forskelle i de rammer og muligheder, som skolerne opererer indenfor. I samme undersøgelse påpeges det, at kommunen som aktør kan spille en central rolle i at facilitere samarbejde på tværs af skolerne og dermed sikre, at lærere kan planlægge og træffe beslutninger i fællesskab og med støttende omgivelser (Daly-Smith et al., 2021, s. 17).

I den danske litteratur på området fremhæves det også, at skolens omgivelser er vigtige for implementering af bevægelse. Koch et al. (2022) pointerer, at de ressourcer, der tildeles området, er vigtige for implementering af bevægelse. Herunder fremhæves det, at opbakningen, både fra skolens ledelse men også den politiske opbakning, er vigtig for, at bevægelse i skolen kan lykkes (Koch et al., 2022). Der er altså noget, der tyder på, at kommunens rammesætning af bevægelse kan have betydning for, hvordan de enkelte skoler lykkes med at implementere bevægelse.

Debatten om bevægelseskravet i folkeskolen er igen blevet intensiveret i kølvandet på regeringens nye folkeskoleudspil, hvor det foreslås at ændre det nuværende lovkrav om 45 minutters daglige bevægelse. Af regeringens udspil fremgår det, at det skal være valgfrit for den enkelte skole at udføre bevægelsesinitiativer, hvilket

betyder, at skolerne ikke længere vil være forpligtet til at implementere bevægelse i undervisningen (Bølling-Ladegaard et al., 2023).

Baseret på den eksisterende forskning kan forslaget imidlertid give anledning til bekymring, da flere undersøgelser fremhæver vigtigheden af struktur samt kontinuerlig politisk og ledelsesmæssig prioritering (Koch et al., 2022, s. 48; Daly-Smith et al., 2021, s. 17).

En ændring af loven kan påvirke mulighederne for at implementere bevægelse, da der er indikationer på, at den kommunale rammesætning og skolens omgivelser spiller en rolle for implementering af bevægelse på folkeskoleområdet.

Denne artikel søger med udgangspunkt i Michael Foucaults governmentality-begreb at udfolde den rolle, kommunen indtager med henblik på at fremme bevægelse i folkeskolen. Dette gøres gennem et kvalitativt casestudie med Gentofte Kommune som case. Målet er at belyse kommunens rolle for implementering af bevægelse ved at afdække den sprogpølsis og institutionelle anordning, der er styrende for bevægelsesvejledernes¹ praksis på folkeskolerne i Gentofte Kommune.

Artiklens forskningsspørgsmål lyder:

Hvordan konstrueres styringen omkring folkeskolernes arbejde med lovkravet om 45 minutters daglige bevægelse i Gentofte Kommune?

Ved at besvare forskningsspørgsmålet søges der at skabe et mere fyldigt billede af, hvordan kommunerne kan medvirke til organiseringen og implementeringen af bevægelse i folkeskolen. Denne artikel bygger på min specialeafhandling ved Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet. Her undersøger jeg Gentofte Kommunes bevægelsespolitik, og artiklen indeholder en diskussion af de væsentligste fund, som fremkommer i denne undersøgelse (Düring, 2023).

---

1 Siden folkeskolereformen har flere skoler valgt at indføre bevægelsesvejleder-roller for at fremme bevægelse på deres skole. Bevægelsesvejledere har typisk til opgave at vejlede skolens øvrige medarbejdere i idræt og bevægelse. Tre bevægelsesvejledere fra to forskellige skoler udgjorde undersøgelsens informanter

RAMMERNE FOR BEVÆGELSE I FOLKESKOLEN

Det er snart otte år siden, regeringen vedtog folkeskolelovens paragraf 15, og med den fik kommunerne og skolerne til opgave at skabe rammer for 45 minutters daglig bevægelse i den faglige undervisning. Flere undersøgelser har sidenhen vist, at mange skoler endnu ikke har formået at realisere lovkravet (Pedersen et al., 2020, s.27), og derudover er andelen af skoler, der opfylder lovkravet, faldet fra 65% i 2018 til 55% i 2020 (Active Healthy Kids, 2022, s.24). Vanskelighederne med at få lovkravet ud i undervisningen har ført til, at flere aktører, herunder forhenværende Børne- og Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S), KL og Skolelederforeningen, gerne ser, at lovkravet bliver afskaffet. Det digitale nyhedsmedie Monitor offentliggjorde i starten af marts 2022 en artikel om et fortroligt talepapir fra den daværende Børne- og Undervisningsminister, Pernille Rosenkrantz-Theil (S), fra et lukket samråd i Børne- og Undervisningsudvalget (Bølling-Ladegaard & Risbøl, 2022). Af talepapiret fremgår det, at ministeren erkender, at kravet om 45 minutters daglig bevægelse i folkeskolen var en fejl. ”Det var et forkert greb at lave en 45 minutters regel. Det kan jeg sige på dette lukkede samråd. Jeg ville aldrig have gjort det. Jeg ville have sat en retning med parterne,” lød budskabet fra Pernille Rosenkrantz-Theil (S) (Bølling-Ladegaard & Risbøl, 2022).

KL og Skolelederforeningen har også offentliggjort deres politik vedrørende bevægelse i folkeskolen. Begge aktører er fortalere for, at kommunerne og skolerne ikke er underlagt et minutkrav, og i øget grad selv skal kunne bestemme, hvordan de vil løse bevægelsesopgaven (KL, 2022; Skolelederforeningen, 2018, s.1).

KL og Skolelederforeningen opfordrer derfor til en afskaffelse af det kvantitative krav, fastlagt af paragraf 15 i folkeskoleloven, og ser i stedet gerne, at skolerne får mere frihed på området. Som begrundelse for deres forslag om afskaffelsen påpeger KL, at der er behov for forstærket indsats for at skabe en motiverende skoledag, men at lovkravet ikke har været den rette løftestang for bevægelse i skolen (KL, 2022). Derfor argumenterer organisationen for, at bevægelseskravet skal erstattes med et ’strategisk’ samarbejde mellem kommune og skoler, hvor bevægelsesindsatser er forankret på skolerne (KL, 2022). Skolelederforeningens formand, Claus Hjortdal, er ligeledes fortaler for, at måltallet for bevægelse afskaffes, da det er vigtigt, at den enkelte skole får mere selvbestemmelse for at sikre, at eleverne bevæger sig nok. Derfor foreslår Skolelederforeningen, at man fjerner lovkravet i folkeskoleloven og erstatter det med en skarp formulering, som forpligter skolens leder, skolebestyrelsen og kommunen til at sikre, at eleverne får nok bevægelse (Skolelederforeningen, 2018, s.1).

DIF, DGI og Dansk Skoleidræt indgår også i debatten og har i fællesskab formuleret et alternativ til det nuværende lovkrav, som de fremlagde for ministeren i juni 2022 (Kristensen et al., 2022a). I forlængelse af deres lovforslag har parterne

udgivet et debatindlæg, hvor de udtrykker, at lovkravet skal være der så længe, der ikke er skabt en stærkere struktur og kultur for bevægelse i skolen.

Organisationerne DIF, DGI og Dansk Skoleidræt fremhæver, at der bør være klare mål og retninger på skoleområdet. De ønsker støtte til lovkravet om bevægelse gennem politiske initiativer og påpeger, at bevægelse har uomtvistelige positive virkninger på elevernes læring, sundhed og trivsel. De argumenterer derfor for, at rammerne og vilkårene for, at bevægelse kan indgå i skolen, skal forbedres, inden lovkravet eventuelt bliver afskaffet (Kristensen et al., 2022b). I modsætning til KL, Skolelederforeningen og den tidligere undervisningsminister mener idrætsorganisationerne derfor, at lovkravet skal suppleres med nye kommunale hegnspæle, der skal være med at sætte bevægelse i skolen på dagsordenen (Kristensen et al., 2022b).

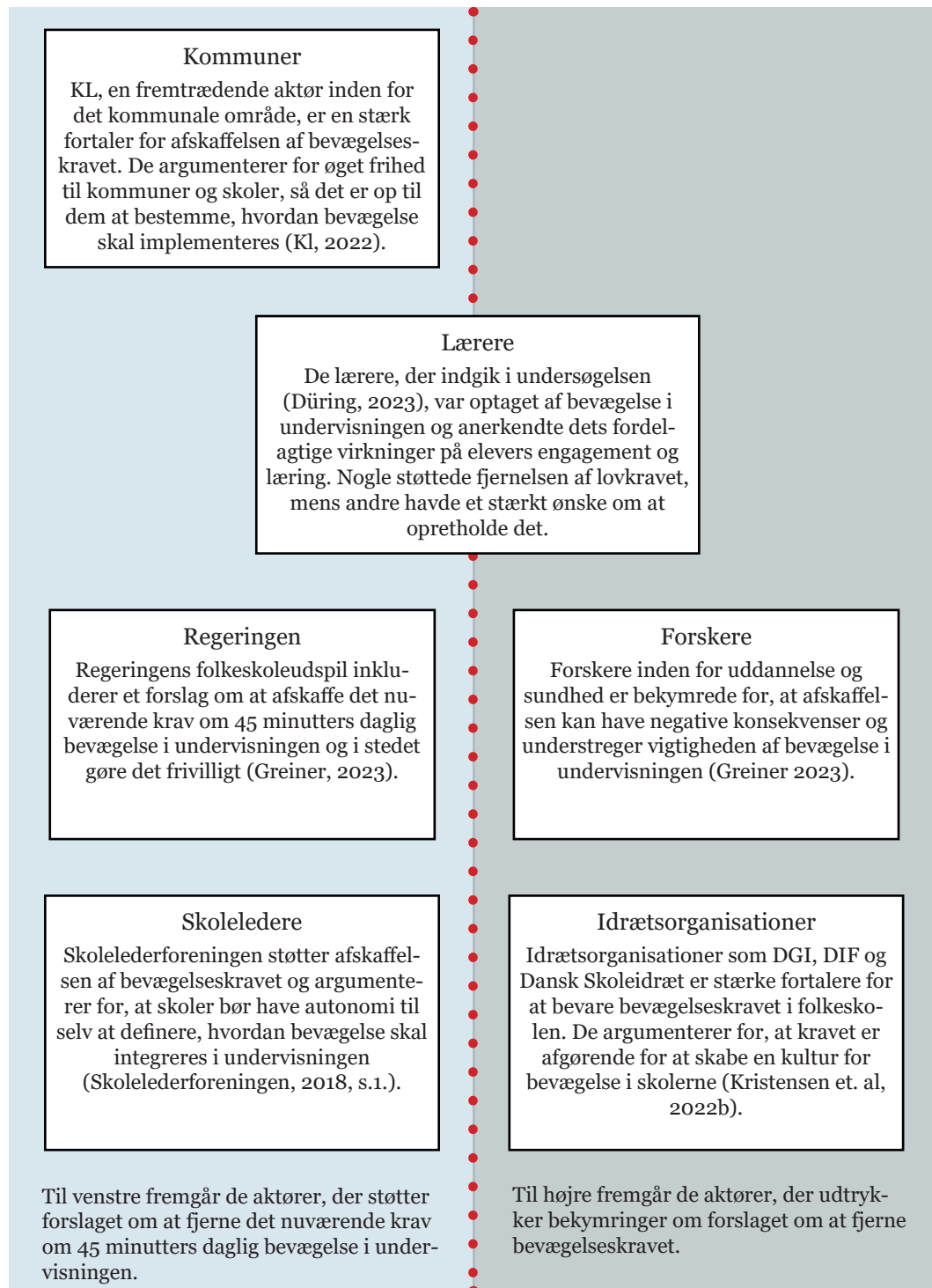
I regeringens nye folkeskoleudspil, der udkom i oktober 2023, foreslås det at ændre de nuværende krav om 45 minutters daglige bevægelse, så det fremover er valgfrit for den enkelte skole at udføre bevægelsesinitiativer.

Folkeskolen skal sættes fri, så der er ro og plads til mere fordybelse. Det mener regeringen, som onsdag lancerer et folkeskoleudspil, hvor der blandt andet lægges op til, at (...) løsne markant på bindingerne i folkeskoleloven.

(Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2023)

Regeringens forslag har udløst en række reaktioner og bekymringer fra forskellige aktører. På den ene side er der dem, der er kritiske overfor at fjerne kravet. Gitte Madsen, formand for DGI Fyn, betragter regeringens forslag som et "kæmpe svigt" af børn og unge og advarer om, at det kan have negative konsekvenser for både indlæring, sundhed og trivsel. Hun henviser til en undersøgelse fra SDU i 2020, der viser, at kun omkring halvdelen af skolerne opfylder kravet, hvilket ifølge hende understreger behovet for at fastholde fokus på bevægelse i skolen (Greiner, 2023; Active Healthy Kids, 2022, s.24). På den anden side er der dem, der er åbne for at ændre kravet. Sara Emil Baaring, folkeskoleordfører for Socialdemokratiet, forklarer, at kravet ikke har haft den ønskede effekt, da over halvdelen af skolerne ikke efterlever lovkravet. Hun mener, at den nuværende lovgivning er for rigid og ønsker at eksperimentere med alternative tilgange for at inddrage flere skoler (Greiner, 2023). Andreas Bolding Christensen, der er forsker i idræt og bevægelse ved UCL, advarer om, at fjernelsen af kravet kan føre til, at bevægelse overses, da et lovkrav bibeholder fokus på området (Greiner, 2023). Han fremhæver, at bevægelse i undervisningen har flere fordele, herunder forbedret indlæring og trivsel.

Figur 1:

Figur 1 er en præsentation af aktørernes holdninger i debatten om en mulig afskaffelse af bevægelseskravet. Det skal bemærkes, at figuren illustrerer de mest dominerende holdninger inden for aktørgrupperne, men at der også eksisterer varierende synspunkter blandt aktørgrupperne. Figuren viser, at lærergruppen, som blev undersøgt i forbindelse med universitetsspecialet (Düring, 2023), fremhævede forskellige synspunkter ift. en mulig afskaffelse af bevægelseskravet.

Ovenstående afsnit og figur 1 viser, at de toneangivende aktører inden for skoleområdet har varierende tilgange til bevægelseskravets fremtid. På den ene side er der dem, der argumenterer for, at bevægelseskravet bør bevares som et middel til at fremme elevernes trivsel og indlæring. På den anden side er der nogle aktører, der mener, at kommunerne bør få større frihed, så skolerne selv kan tilpasse deres undervisning uden at være bundet af et fastlagt kvalitativt krav om bevægelse i undervisningen. De kommende forhandlinger om den nye folkeskole kan resultere i justeringer af, hvordan kommunerne implementerer og styrer bevægelsesinitiativer i skolerne. Dette kan også medføre ændringer i den rolle, som kommunerne forventes at spille for at fremme bevægelse i folkeskolen.

Af den eksisterende forskning på skoleområdet fremgår det, at skolens omgivelser og administrative opbakning har betydning for, hvorvidt bevægelse når ud i klasselokalerne, hvilket beskrives nærmere i det næste afsnit.

EKSISTERENDE VIDEN OM HVORDAN BEVÆGELSE I FOLKESKOLEN KAN LYKKES

Der er bred enighed blandt forskere om, at bevægelse har positive afledte effekter på elevernes læring, sundhed og trivsel (Daly-Smith et al., 2021, s.17). Der er heller intet nyt ved, at skolen som arena skal begunstige børns fysiske aktivitet (WHO, 2010, s.20). Men omfanget af indsatser, der leveres på skolerne, er meget forskellige fra skole til skole, hvilket påpeges af både kvantitative og kvalitative studier (Smedegaard et al., 2016, s.2; Pawlowski et al., 2018, s.50).

Problemstillingen om hvordan bevægelse i folkeskolen kan lykkes, må dog antages at være kompleks og kontekstafhængig. Nogle skoler kan have bevægelsesfremmende omgivelser eller lokale ildsjæle, der fremmer bevægelse, mens andre ikke har samme kapacitet på området. Der er dog nogle faktorer, der ser ud til at have betydning for, at man kan lykkes med at implementere 45 minutters daglig bevægelse i undervisningen i den danske folkeskole.

Flere studier fremhæver, at særligt skolens ledelse er afgørende for, at bevægelse kan integreres i den faglige undervisning. Ladekjær og Hjarsbeck (2016) argumenterer derfor for, at man bør styrke skoleledernes parathed til at prioritere bevægelse, og dermed udvikle både ledelsen og lærernes kompetencer. Dette kan nemlig skabe en kultur, hvor der sparreres og tales om bevægelse, og sikre, at bevægelse bliver en fast bestanddel af skolens pensum (Ladekjær & Hjarsbeck, 2016, s.36). Skoler, der har en organisatorisk parathed og en ledelse, der bakker op om bevægelse, øger desuden lærernes villighed til at integrere bevægelse i undervisningen (Jørgensen & Troelsen, 2017, s.91; Parks et al., 2007, s.326; Scaccia et al., 2015, s.484).

I et studie foretaget af Parks et al. (2007) fremgår det, at lærerne generelt er villige til at inddrage bevægelse, men at dette kræver et miljø, der støtter arbejdet

med bevægelse (Parks et al., 2007, s.326). Inddragelsen af bevægelse i skolen som kontekst lykkes derfor i højere grad, hvis skolens ledelse bakker op om bevægelse (Scaccia et al., 2015, s.484), og hvis der er en struktur, der muliggør, at lærerne kan sparre med hinanden (Parks et al., 2007, s.326). Ovenstående viser, at skolens ledelse og struktur spiller en central rolle i at integrere bevægelse i undervisningen. Samtidigt med det fremhæver nogle studier også, at kommunernes indsatser er væsentlige for at rammesætte arbejdet på de enkelte skoler. Skolernes strukturelle omgivelser kan nemlig bidrage til dannelsen af praksisregimer lokalt på de enkelte skoler og dermed fremme bevægelse på tværs af skolerne (Daly-Smith et al., 2021, s.17). I denne sammenhæng refererer begrebet 'praksisregimer' til de organisatoriske rammer, der former og regulerer de daglige praksisser i skolemiljøet (Dean, 2008, s. 55).

Kommunen fremhæves som en aktør, der kan facilitere samarbejde på tværs af skolerne. Dette samarbejde kan bidrage til, at lærerne i højere grad kan udføre planlægning i fællesskab samt tage beslutninger på et oplyst grundlag og dermed sikre varetagelsen af kommunens interesser på skoleområdet (Daly-Smith et al., 2021, s.17).

(...)it is imperative to engage all levels of the school community for PAL² to be fully integrated into a broader school system. Adequate resources, strong leadership and governance, an engaged activated community and political will are necessary to achieve this. (Daly-Smith et al., 2021, s.17)

Daly-Smith et al. (2021) fremhæver, at det er vigtigt at engagere alle aktører omkring skolen, for at bevægelse kan integreres fuldt ud og skabe en bedre skole. Det kræver dog tilstrækkelige ressourcer, en stærk ledelse og styring, et engageret fællesskab og politisk vilje (Daly-Smith et al., 2021, s.17). Der er således noget, der tyder på, at kommunernes struktur og støtte muliggør lærernes samarbejde og dermed er fremmende for, at bevægelse bliver en fast bestanddel af skoledagen. Derudover kan kommunen som aktør også sørge for at fastholde bevægelse på skolens dagsorden (Daly-Smith et al., 2021, s.17). Koch et al. (2022) påpeger desuden, at der er betydelige driftsfordele i en fælles implementeringsunderstøttelse på tværs af kommunens skoler fremfor at opfinde implementeringsmetoder lokalt på de enkelte skoler (Koch et al., 2022, s.48). Forskningen viser således, at implementering af bevægelse både kræver ledelsesmæssig opbakning på skolen men også passende rammesætning og støtte fra kommunens side. Kommunernes varierede indsatser på bevægelsesområdet (Dansk Skoleidræt, 2022, s. 25) kan med udgangspunkt i denne viden problematiseres, da kommunerne som aktører

² Physical Active Learning (PAL) dækker over bevægelsestiltag i USA og England, hvor bevægelse bliver indført som en integreret del af den faglige undervisning.

kan sikre et bedre grundlag for, at bevægelse kan udgøre en fast bestanddel af skolens hverdag. Forskningen indikerer, at kommunen kan fremme samarbejdet på tværs af skolerne, prioritere ressourcer og opretholde et vedvarende fokus på bevægelse i skolen. Ligeledes fremhæver DIF, DGI og Dansk Skoleidræt i et debatindlæg, at struktur på kommunalt plan er yderst vigtigt for at skabe en kultur for bevægelse i skolen. Ovenstående afsnit indikerer, at en fælles tilgang til implementering af bevægelse på tværs af kommunens skoler kan have væsentlige driftsfordele i forhold til at udvikle løsninger lokalt på hver enkelt skole (Koch et al., 2022, s.48). Samarbejde på tværs af skoler og en velfungerende struktur på kommuneniveau kan derfor antages at spille en rolle for, at bevægelse bliver integreret i skoledagen. Ud fra ovenstående kan man argumentere for, at kommunen kan have indflydelse på, hvordan bevægelsesvejlederne udfører deres arbejde, og hvordan bevægelse integreres i skolerne. Af den grund anses det som væsentligt at undersøge, hvordan Gentofte Kommunes bevægelsespolitik og styring påvirker bevægelsesvejledernes praksis, hvilket er denne artikels formål. Dermed ønskes det at bidrage med viden om Gentofte Kommunes styring af bevægelse i folkeskolen. Dette kan potentielt danne grundlag for udviklingen af fremtidige politikker og strategier, der tager hensyn til de specifikke udfordringer og muligheder, der gør sig gældende på bevægelsesområdet i Gentofte Kommune. Artiklen rejser dog også nogle overordnede spørgsmål, om hvordan man kan forbedre implementeringen af bevægelse på et nationalt plan, og indikerer dermed et behov for at overveje og udvikle strukturelle tiltag på et kommunalt niveau. Denne viden kan være værdifuld ikke kun for lokale beslutningstagere i Gentofte, men også for andre kommuner i Danmark, der står over for lignende udfordringer på folkeskoleområdet.

METODE

Artiklen bygger på et sociologisk kvalitativt design og empirisk datamateriale, der er indsamlet ved hjælp af dokumentstudier, deltagende observation samt tre semistrukturerede interviews med folkeskolelærere i Gentofte Kommune.

Validiteten af undersøgelsens resultater kan styrkes ved at anvende forskellige datakilder for at belyse et emne (Halkier, 2016, s. 17). Det forudsætter dog, at empiriindsamlingen er sammenhængende med undersøgelsens problemstilling, da de forskellige data, der produceres, skal komplementere hinanden (Brinkmann & Tanggaard, 2015, s. 492). Den overordnede erkendelsesinteresse i undersøgelsen er at kunne vurdere og fortolke informanternes udsagn i forhold til undersøgelsens problemstilling og de iagttagelsesledende begreber.

De semistrukturerede interviews blev udført med afsæt i Kvale og Brinkmann (2009, s. 129), og er med til at give data om bevægelsesvejledernes konkrete oplevelser og arbejde med bevægelse. Her kunne jeg udvælge spørgsmål og dermed styre den informanternes retning, jeg ønskede at få oplysninger om (Kvale & Brink-

mann, 2009, s. 148). Interviewene bidrager med viden om styringens øjebliksbillede, og dermed er denne metode med til at konkretisere, hvordan styringen tog form i genstandsfeltet. I september 2022 deltog jeg på Dansk Skoleidræts "Bevægelse på Tværs"-konference, og det var her, jeg foretog min observation. Til konferencen deltog 60 personer, heriblandt kommunale ledere og konsulenter, skoleledere og bevægelsesvejledere fra forskellige skoler. Konferencens sigte var at diskutere og blive klogere på, hvordan nye rammer for bevægelse skaber nye vilkår på skoleområdet (Dansk Skoleidræt, 2022b). Min observation tager udgangspunkt i Kristiansen & Krogstrups (2015) anvisninger for den deltagende observation, hvor forskeren deltager i aktiviteterne (Kristensen & Krogstrup, 2015, s. 10). Observationen, jeg foretog, var med til at give mig et billede af de strukturer og de rationaler, der omgiver bevægelsesvejledernes arbejde med bevægelse. Metoden giver dermed indsigt i et konkret møde, hvor personer fra kommunen og bevægelsesvejledere fra forskellige skoler stod over for hinanden. Den forskningsmæssige kontekst betyder også, at jeg havde mindre indflydelse på samtalen sammenlignet med interviewene, da jeg ikke styrede samtalen på samme måde under observationerne. Til gengæld gør observationsmetoden det muligt for mig at observere de sociale møder i feltet (Ottesen, 2013, s. 109).

Mange af de dokumenter, jeg valgte at inddrage i dokumentstudiet, blev inkluderet, da de kunne give indsigt i den strukturelle ramme og den politiske kontekst om skolernes arbejde med bevægelse på et kommunalt niveau (Launsø et al., 2017, s. 116). En af de generelle ulemper ved dokumentstudier som empirisk fundament er, at dokumenterne er produceret til andre formål og kontekster, end undersøgelsens problemformulering foreskriver (Frydendal Nielsen s. 2015, s. 284). Derfor har dokumentstudiet frem for alt støttet min analytiske proces ved at skabe baggrundsviden og forståelse af genstandsfeltet. Derudover bliver dokumentstudiet brugt i samspil med de øvrige data fra interviewene for at undersøge bevægelsesvejledernes påstande og oplevelser nærmere. Dokumentanalysen bidrager til en diakron oversigt over de historiske og diskursive³ betingelser for bevægelsens organisering og reorganisering i Gentofte Kommune. Med et poststrukturalistisk udgangspunkt anser jeg informanternes udsagn som diskursive positioner frem for ensidige sandheder (Stormhøj, 2006, s.67). Foucault lægger nemlig vægt på virkelighedens kontingens, og anser virkeligheden som et resultat af forhandlinger, der afgøres af magtforhold (Hansen, 2006, s.252). Ifølge Foucault kan objekter ikke eksistere forud for de diskursive formationer, de indgår i, hvilket gør, at jeg betragter interviewene, observationerne og de derpå følgende tolkninger som en proces, hvori mening bliver skabt via gensidig påvirkning mellem informant og forsker (Juul & Pedersen, 2012, s.204).

3 Michel Foucault anser diskurser som en måde at producere bestemt viden på (Foucault, 1988). Diskurser er heraf at betragte som en partisk måde at kommunikere på, en mekanisme hvormed magtstrukturer formes og opretholdes.

De anvendte forskningsmetoder komplementerer hinanden på flere måder. For det første tilvejebringer dokumentstudiet kontekstuel information og en historisk forståelse af, hvordan skolerne i Gentofte Kommune bliver styret til at arbejde med bevægelse. Her er der frem for alt fokus på italesættelsen og organisationen af bevægelse, der bliver påvirket af politiske beslutninger på det kommunale niveau. De semistrukturerede interviews giver derimod indsigt i bevægelsesvejledernes personlige erfaringer og perspektiver, hvilket tilføjer en subjektiv dimension til dataindsamlingen. Endelig giver den deltagende observation mulighed for at registrere de sociale interaktioner og dynamikker, der opstår i mødet mellem bevægelsesvejlederne og de kommunale ansatte, og metoden kan derfor bruges til at afsløre de strukturer og rationaler, der ligger bag styringen af bevægelsesvejledernes praksis.

Metoderne giver mulighed for at belyse forskellige aspekter af den styring, som bevægelsesvejlederne står over for. Tilsammen giver de et nuanceret og dybdegående billede af, hvordan bevægelsespolitik implementeres og opleves på skolerne i Gentofte Kommune, hvilket styrker validiteten af undersøgelsens resultater og muliggør en mere omfattende forståelse af emnet.

GOVERNMENTALITY-BEGREBET

I det følgende gennemgås den teoretiske indgangsvinkel, som blev brugt i undersøgelsen. Det er med baggrund i denne, at undersøgelsens fund senere vil blive diskuteret.

Problemfeltet er blevet undersøgt med afsæt i Michel Foucaults teori om governmentality (Foucault, 1988). Denne tilgang er anvendt som analytisk strategi (Dean, 2008) og skal bidrage til forståelse af, hvilket styringsrationale der påvirker kommunens styring af bevægelsesvejledernes praksis. Foucaults forståelse af governmentality betegner en form for styringsmentalitet, en organiseret praksis hvorigennem emner styres (Dean, 2008, s.51). Begrebet anvendes som en tilgang til magtstudier, hvor der lægges vægt på styringen af menneskers adfærd gennem rationaler og teknologiske midler. I modsætning til en disciplinær form for magt, bliver styring i governmentality-studier generelt forbundet med, at borgere motiveres og styres af forskellige styringsredskaber, som gør, at de selv tager ansvar og bliver selvstyrende. Foucault byder ikke på en udfoldet metodologisk tilgang til, hvordan governmentality-begrebet skal anvendes i praksis.

Derfor anvender jeg Mitchel Deans praksisregimeanalyse (2008), der tager udgangspunkt i Foucaults governmentality-begreb og bidrager med en konceptuel værktøjskasse, som muliggør en governmentality-analyse. Ifølge Dean kan styring analyseres ved at se på de former for tænkning og rationaler, der er indlejret i de etablerede praksisregimer (Dean, 2008, s. 72-75). Begrebet praksisregimer henviser til de organiserede praksisser, som vi styrer os selv og andre igennem (Dean, 2008, s.55). At analysere et praksisregime skal ifølge Dean foregå med udgangs-

punkt i fire dimensioner: 1) styringens synlighedsfelter, 2) styringens teknikker (herunder deres metoder og interventioner), 3) styringens rationale og 4) skabelsen af identitet. Praksisregimeanalysen i nærværende undersøgelse falder dog kun i tre dele, da dimensionen om styringens identitet ikke anses som relevant for at besvare undersøgelsens problemformulering. Denne analysedimension benyttes til at belyse, hvilke former for subjektivitet der søges etableret i genstandsfeltet (Villadsen, 2008, s. 16). Men da denne undersøgelse ikke har fokus på, hvordan specifikke adfærdsaspekter bliver problematiseret, blev denne dimension udeladt (Dean, 2008, s. 75).

I analysen af styringens synlighedsfelter fokuseres der på at belyse, hvem og hvad der muliggør bevægelsesvejledernes praksis i forhold til deres arbejde med bevægelse i folkeskolen. For at en styring kan opnå dens mål, må den ifølge Dean anvende tekniske midler og arbejde ud fra bestemte rationaler (Dean, 2008, s.73). I forhold til opgavens empiriske genstandsfelt bruges denne dimension til at belyse, hvilke former for iagttagelser der er på spil i Gentofte Kommune (Villadsen, 2008, s. 16-17). Jeg anvendte dette perspektiv til at undersøge, hvem der opfordrede eller stimulerede til konkrete indsatser på bevægelsesområdet, samt for at undersøge, hvordan der blev sat målsætninger i forbindelse med bevægelse i kommunen. Analysen af styringens synlighedsfelter vil dermed belyse, hvordan arbejdet med bevægelse bliver synliggjort på den enkelte skole og i kommunen generelt. Styringens teknikker kan siges at udgøre selve betingelsen for at styre og sætter samtidig grænser for, hvad det er muligt at gøre på bevægelsesområdet. Denne dimension fokuserer på at afsløre de mekanismer og værktøjer, der anvendes i styringsprocessen. På skoleområdet kan den bestå af de procedurer og værktøjer, som Gentofte Kommune anvender for at fremme politisk fastsatte mål inden for bevægelse i folkeskolen. Styringens tekniske aspekt kan omfatte konkrete kommunale politikker, programmer eller initiativer til ressourcetildeling, der skal styre og støtte implementeringen af bevægelse i skolerne. I analysen benyttes denne dimension for at se på, hvordan kommunens ordninger på bevægelsesområdet er styrende for bevægelsesvejledernes praksis (Villadsen, 2008, s. 102).

Den tredje dimension i analysen omhandler styringens rationale. Inden for denne dimension analyserer jeg, hvilke former for viden der frembringes og styrer arbejdet med bevægelse (Dean, 2008, s.73). På skoleområdet som kontekst kan man anvende denne dimension for at se på, hvordan styringspraksisser afføder specifikke former for sandhed. Analysen af denne dimension vil fokusere på, hvordan kommunen gør bevægelse styrbar ved at forfølge bestemte rationaler og målsætninger i deres idræts- og bevægelsespolitik. Styringens rationaler og former for viden kan være afgørende for bevægelsesvejledernes handlingsmuligheder (Dean, 2008, s. 73), og analysen af denne dimension vil dermed belyse, hvordan styringen omkring bevægelse fremstilles som rationelt og gennemtænkt.

Hvorfor praksisregimeanalyse?

Praksisregimeanalysen er valgt, da den giver et kritisk blik for den politiske styring, der konstruerer sandheder, som anvendes til at legitimere forskellige typer af styring (Mik-Meyer & Villadsen, 2007, s.87). Dermed ønsker undersøgelsen at skabe et kritisk sigte, så den kan påvise de former for tænkning og rationaler, der er indlejret i de etablerede praksisregimer omkring bevægelsesvejlederne (Dean, 2008, s.85).

I Foucaults teorier afstår man fra at kritisere den sociale orden fra et bestemt normativt perspektiv. Målet er i stedet at dekonstruere fremherskende sandheder og vise, at disse er historisk forankrede og derfor kunne være anderledes (Juul, 2010, s.57). Virkeligheden og den viden, som denne undersøgelse søger at producere, må derfor ses i lyset af, at den refererer til en allerede eksisterende virkelighedsopfattelse eller bestemmende diskurser. Det kommer eksempelvis til udtryk i denne undersøgelse, ved at jeg som forsker ikke kan undsiges at have forudgående holdninger til emnet. Min interesse for feltet påvirkes af de aktuelle diskurser, der fremkommer hos bl.a. Dansk Skoleidræt. Derfor må den viden, der udledes af undersøgelsen, betragtes som noget, der i sig selv er konstitueret, da en problematisering af kommunens sprogpraksis på bevægelsesområdet selv er diskursiv (Esmark et al., 2005, s. 10). Med udgangspunkt i min videnskabsteoretiske baggrund argumenterer jeg således for, at det at undersøge noget altid indirekte indeholder en intention om at ændre eller i det mindste opfordre til debat om måden, hvorpå noget bestående fungerer på nuværende tidspunkt (Esmark et al., 2005, s. 10). Artiklen sigter mod at skabe opmærksomhed omkring den eksisterende praksis på området og ønsker at fremme en diskussion herom ved at udforske de magtrelationer og den kontekst, der omgiver bevægelsesvejlederne i Gentofte Kommune. Undersøgelsens teoretiske udgangspunkt angiver, at aktørernes handlingsrum altid er formet af de institutionelle anordninger, man indgår i (Andersen, 1999, s.15). Det teoretiske perspektiv bliver derfor brugt til at anskueliggøre, hvordan magt og styring udspiller sig i det sociale møde, og giver samtidigt blik for de generelle samfundsformer, som er styrende for bevægelse i Gentofte Kommune (Esmark & Laustsen, 2015, s. 315).

ANALYSE

Med henblik på at begribe kommunens bevægelsespolitik og styringens rammesætning af bevægelsesvejledernes praksis blev der foretaget en deduktiv analyse af undersøgelsens empiriske materiale. Dette skulle give indsigt i den struktur og politiske kontekst, som rammesætter skolernes arbejde med bevægelse på et kommunalt niveau (Launsø et al., 2017, s.116). Analysen tager afsæt i Deans konceptuelle værktøjskasse, som muliggør en governmentality-analyse. Den første del af analysen omhandler Gentofte Kommunes synlighedsfelter på bevægelsesområdet.

I denne del af analysen vil jeg først afdække magtaktørerne i Gentofte Kommune og identificere de mål og udfordringer, der forfølges på bevægelsesområdet (Dean, 2008, s. 72). Dette vil blive undersøgt ved at analysere, hvordan styringen af bevægelse er organiseret, og hvordan forskellige aktører deltager i og påvirker styringen på bevægelsesområdet.

Analysens anden del retter opmærksomheden mod Gentofte Kommunes styringsrationale ved at undersøge kommunens visioner og målsætninger (Dean, 2008, s. 72). Denne del vil søge at afsløre konkrete mål og værdier, og fokus vil være rettet mod den viden og de rationaler, der ligger til grund for kommunens praksis inden for bevægelsesområdet (Dean, 2008, s. 74). Undersøgelsens teoretiske ramme vil derefter blive brugt til at belyse, i hvilket omfang kommunens nuværende struktur er målrettet mod bevægelsesvejledernes praksis inden for bevægelse i undervisningen.

Gentofte Kommunens synlighedsfelter på bevægelsesområdet

Som et led i at begribe Gentofte Kommunes bevægelsespolitik blev der foretaget et dokumentstudie, der omfatter kommunale projektbeskrivelser og andre offentligt tilgængelige dokumenter, fra f.eks. Sundhedsstyrelsen, som fremhæver, at kommunen skal spille en sundhedsfremmende rolle:

Kommunerne har (...)hovedansvaret for at skabe sunde rammer og etablere forebyggende tilbud for borgerne. En vigtig begrundelse for at placere dette ansvar i kommunen er, at det er der, borgerne bor og lever. Forebyggelse og sundhedsfremme foregår bedst i de miljøer, hvor borgerne færdes. (Sundhedsstyrelsen, 2007, s.8)

Det fremgår af citatet, at staten betragter kommunerne som en sundhedsfremmende aktør, der via forskellige tilbud skal trække populationen i en sundere retning. Kommunen må derfor udvise ansvar og lydighed overfor staten, hvilket de i praksis kan gøre ved at have blik for, hvordan bevægelse kan bidrage til en sundere livsstil (Gentofte Kommune, 2021a, s. 9).

Gentofte Kommune har i mange år arbejdet for at styrke rammerne for bevægelse i kommunen. Kommunens borgere er blandt nogle af Danmarks mest aktive. Alligevel er der en stor udfordring i at få alle til at bevæge sig ofte nok. (Gentofte Kommune, 2021a, s. 9)

I kølvandet på folkeskolereformen i 2014 var det op til kommunen at udvikle en strategi for, hvorfor, hvad og hvordan der arbejdes med bevægelse, idræt og 'Åben Skole' i deres folkeskoler (VIA University College, 2022). For at løfte den

sundhedsfremmende opgave har Gentofte Kommune valgt at indgå et samarbejde med 'Bevæg dig for livet'⁴ samt forpligtet sig på nogle målsætninger i et 'visionskommunesamarbejde'⁵. Som et led i deres samarbejde med Bevæg dig for livet gør kommunen det synligt, at de har *"et særligt fokus på sammen med idrætsforeningerne at få flere borgere i bevægelse."* (Gentofte Kommune, 2022, s. 66). Gentofte Kommune argumenterer for, at de *"(...) fleste unge bruger størstedelen af hverdagen i skole eller på ungdomsuddannelse"*, og at man derfor bør fremme unges aktivitetsniveau ved at *"(...) øge samarbejdet med idrætsforeningerne"* (Gentofte Kommune, 2021a, s. 9). Kommunen bestræber sig således på at løfte sundhedsopgaven ved at fremme idrætsforeningerne og idrætsundervisningen i folkeskolerne. Ved at indgå i samarbejdet med Bevæg dig for livet kan kommunen siges at legitimere sin egen sundhedsfremmende rolle, og samarbejdet fører endvidere til, at idrætsforeninger og skoler får tildelt et ansvar om at få flere borgere i bevægelse. Foreningerne og skolerne kan i dette henseende beskrives som et redskab, der hjælper Gentofte Kommune med at kunne varetage deres egen opgave om at fremme et sundere liv for deres borgere. På et nationalt plan inkorporerer Bevæg dig for livet både Åben Skole-målsætninger og strukturelle tiltag rettet mod idrætsundervisningen, men også tiltag rettet mod de 45 minutters daglig bevægelse (VIA University College, 2022). Gentofte Kommune udtrykker dog ikke en eksPLICIT målsætning om bevægelse som en integreret del af undervisningen, og dermed kaster visionskommunesamarbejdet som synsfelt et skyggefelt over, hvordan skolerne skal styres til at inkorporere bevægelse i den faglige undervisning. Kommunen synliggør, at børn og unge er objekt for deres bevægelsespolitik, men på samme tid fremgår det kun i få tilfælde, at kommunen også har øje for, at bevægelse skal indgå i den faglige undervisning (Dean, 2008, s.72). De bevægelsestiltag, som kommunen faciliterer på skoleområdet, herunder Idrætslærer-netværksmøder⁶ og økonomiske støtteordninger, der kompenserer skoler og foreninger for at involvere sig i Åben Skole-tiltag (Playmakerordningen), har nemlig ikke som mål at fremme bevægelse i den faglige undervisning:

4 Bevæg dig for livet er en fælles vision mellem idrætsorganisationerne DGI og DIF, som handler om, at 75% af befolkningen skal være aktive i 2025 - og 50% i en forening (Bevæg dig for livet, 2017).

5 En visionskommuneaftale sætter dagsorden for, hvordan kommunen arbejder med idræt og bevægelse. Aftalen løber over mindst 5 år og involverer målsætninger om et tæt samarbejde med foreningslivet.

6 I Gentofte Kommune opereres der på skoleområdet med en netværksmodel med henblik på at fremme samarbejde og vidensdeling blandt skolerne (Gentofte Kommune, 2023).

Ja, vi har vores idrætslærer-netværksmøde [varetager det også bevægelse i undervisningen på nogen måde?] Nej. Det handler om idræt og idrætsfaget. Det ville være det samme, hvis netværksmødet i dansk lige pludselig skulle snakke om noget helt andet. Det er to forskellige ting. (John, mandlig bevægelsesvejleder)

Det fremgår af citatet, at den institutionelle anordning omkring idrætslærer-netværksmøderne frem for alt muliggør italesættelsen og forbedringer af idrætsfaget, hvorimod fokusområdet med bevægelse som en del af den faglige undervisning udebliver. Bevægelsesvejlederen Anne påpeger også, at hun gerne så et øget samarbejde med andre skoler mht. bevægelse i undervisningen, men at dette bremses af, at der ikke eksisterer et sådant kommunalt samarbejde for bevægelsesvejlederne. I stedet ser kommunen det som nødvendigt at fremme sundhedsdagsordenen med tiltag rettet mod idrætsundervisningen. Lærerne oplever derfor, at kommunen ikke rammesætter skolernes arbejde med bevægelse i den faglige undervisning samt bremser tiltag, hvis disse ikke lever op til kommunens egne ambitioner på området:

Kommunen er tung at danse med, kan jeg fortælle dig. Sidste år kom der en opgave, hvor jeg skulle sende en projektbeskrivelse til det motorikforløb, vi kører lige nu. Det blev sendt til højre og venstre i kommunen. Og det var meget besværligt. Så kunne vi lige pludselig ikke få penge for det alligevel, og så måtte vores leder ringe op til vores skolechef, som så gjorde, at vi fik lidt penge til det. Men det var en besværlig proces. Kommunen kan slet ikke se en mening med det. De mener ikke, at bevægelse er en del af deres tiltag "Synlig Læring". Her fremgår bevægelse ikke som en del af det. Kommunen er derfor svær - og de bremser ledelsens ambitioner på området faktisk. (Anne, kvindelig bevægelsesvejleder)

I citatet beskriver bevægelsesvejlederen, hvordan kommunen bremser bevægelsestiltag, der ikke går i tråd med kommunens læringsstrategi 'Synlig Læring'. Den diskursive praksis, kommunen anvender ift. læring, forhindrer dermed bevægelsesvejlederne i at kunne koble bevægelsestiltag med kommunens læringsstrategi.

Ud fra Foucaults magtperspektiv efterlades lærerne med to muligheder: De kan på den ene side bekende sig til kommunens diskurs, hvor deres rolle er at maksimere elevernes læring uden at anvende bevægelse som et redskab, eller de kan på den anden side stå uden for de fællesskaber og normer, som kommunen søger at konstituere. Kommunens læringsstrategi kan derfor betragtes som et forsøg på at korrigere for afvigelser i skolernes tilgang til læring ved at sanktionere eller besværliggøre afvigende styring med en normaliserende magt (Villadsen, 2004b,

s.624).

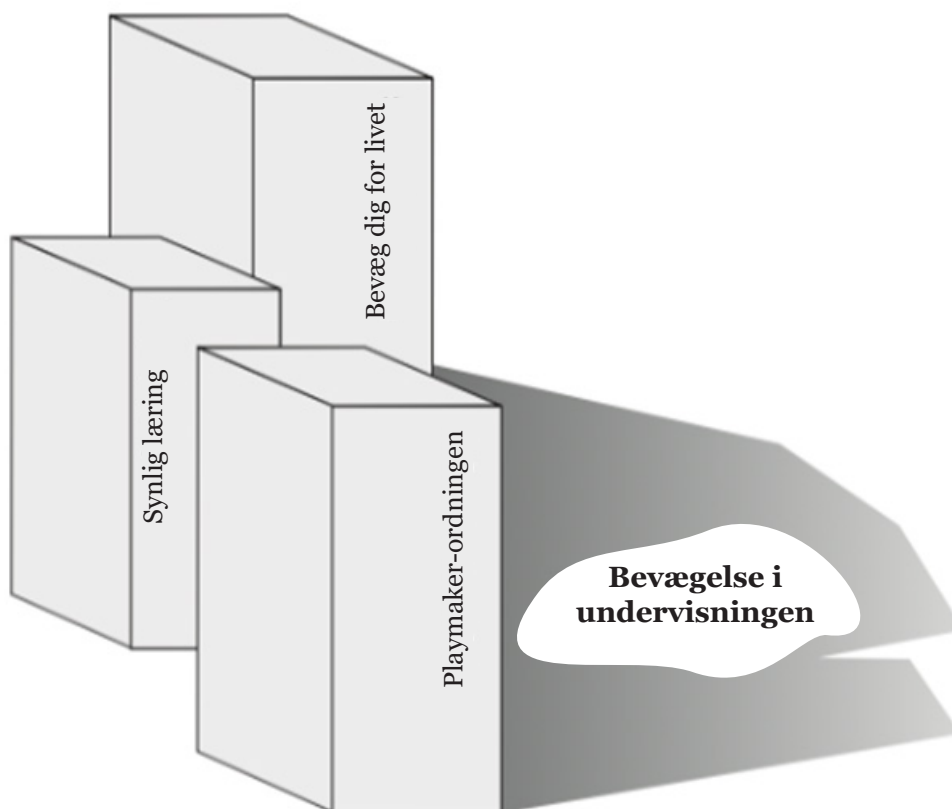
Kommunens læringsstrategi kan derfor siges at kaste en skygge over, hvordan bevægelse kan kobles til læring, hvilket begrænser det handlerum, inden for hvilket bevægelsesvejlederne kan operere. I dimensionen 'styringens synsfelter' gælder det om at påvise, hvad kommunens strategi på bevægelsesområdet fremhæver som mål, og særligt hvad styringen ikke kaster lys på (Dean, 1999, s.30).

(...) by what kind of light it illuminates and defines certain objects and with what shadows and darkness it obscures and hides others.

(Dean, 1999, s.30).

For at synliggøre konstruktionen af styringen påpeger Dean nemlig, at man også skal betragte, hvad styringen slører og skjuler - altså de skyggekastninger, som kommunens bevægelsespolitik og visionskommunesamarbejdet medfører (Dean, 1999, s.30).

Figur 2: Skyggefelter på bevægelsesområdet (Düring, 2023, s.52)

Figur 2 er en illustration af de strukturelle områder, som Gentofte Kommune iværksætter, og som kan siges at skygge for bevægelse i den faglige undervisning.

Opsummering af kommunens synlighedsfelter

Gentofte kommune etablerer centrale tiltag såsom Playmakerordningen og Synlig læring på skoleområdet, men disse initiativer fremmer tekniske aspekter, som ikke retter sig mod bevægelse i den faglige undervisning. Playmakerordningen er særlig møntet mod kvaliteten af idrætsundervisningen og har til formål at fremme kommunens målsætninger om øget foreningsdeltagelse blandt elever. Ligeledes forhindrer kommunens diskursive praksis, ift. læring, læreren i at kunne koble bevægelsestiltag med kommunens læringsstrategi Synlig læring. Kommunens læringsstrategi kaster dermed en skygge over, hvordan bevægelse kan bidrage til læring, hvilket begrænser det handlerum, inden for hvilket skolerne kan operere på bevægelsesområdet. Det, at skoleledelsen ikke er underlagt kommunalpolitiske fastlagte krav på bevægelsesområdet, kan derfor betragtes som en tydelig indikator for, at kommunen ikke prioriterer fokusområdet bevægelse som en del af den faglige undervisning. Dette har konsekvenser for, hvorvidt børn og unge har bevægelse i undervisningen, da de institutionelle anordninger omkring lærerne ikke fremmer bevægelse i den faglige undervisning. Playmakerordningen og netværksmøderne engagerer lærerne i selvstyrende lokalcentre, der er med til at styrke idrætskoordinatorernes kapaciteter og autonomi mht. at løfte kommunens målsætninger i skolen. Kommunen anvender dog ikke handlingsteknologier, såsom netværksmøder, til at opstille politisk fastlagte krav, der låser og former ledelsen mht. bevægelse i den faglige undervisning. Det betyder i praksis, at ledelsen på skolerne ikke er underlagt specifikke tekniske krav, hvorfor etableringen og styrkelsen af lokale ildsjæle, såsom bevægelsesvejledere, i høj grad afhænger af ledelsens egne prioriteringer fremfor kommunens tekniske rammesætning.

Gentofte Kommunes styringsrationale på bevægelsesområdet

Dekonstruktionen af kommunens sprogpraksis indikerede i det foregående afsnit, at Gentofte Kommune ikke har lagt væsentlig vægt på centrale indsats, der sigter mod bevægelse i den faglige undervisning. Selvom kommunen vælger at benytte sig af en meget tydelig styring på skoleområdet med Playmakerordningen, så overføres denne form for central styring ikke til bevægelse i den faglige undervisning.

Ved at indgå i visionskommune-samarbejdet forpligter kommunen sig til fremme idrætsforeningerne, og kommunen fremhæver, hvordan de har en ambition om at få flere unge til at være foreningsaktive:

Vi vil øge idrætsdeltagelsen med 8 % frem mod 2022, så mindst 90 % af de 10 – 15-årige i 2022 er aktive i idræt, sport eller motion. (Gentofte Kommune & Bevæg dig for livet, 2022, s. 2)

Playmakerordningen er en af måderne, hvorpå kommunen sætter målsætninger om øget idrætsdeltagelse blandt børn og unge, hvilket skal opnås ved at skabe synergier mellem skolerne og foreningsverdenen. Her skal bevægelse fremmes ved at øge kvaliteten af idrætsundervisningen og ved inddragelse af idrætsforeningerne i skolens praksis. Kommunen har dermed et specifikt syn på, hvordan bevægelse skal løftes i skolens praksis, og kommunens styring af bevægelse fremmer således bestemte værdier (Dean, 2008, s.74).

Kimen til et sundt liv grundlægges tidligt i livet, og børn og unge skal motive- res til at have sunde vaner og passe på sig selv. Vi ved, at børn og unge lærer mere, når de er fysisk aktive. Vi skal derfor også skabe rammer for, at fysisk aktivitet er en del af hverdagen i dagtilbud og skoler. (Gentofte Kommune, 2022, s. 66)

Kommunen beskriver, at de har indsigt i, at fysisk aktivitet kan fremme elevernes sundhed og læring, og at de derfor er forpligtet til at skabe rammer, hvori fysisk aktivitet kan indgå i skolens praksis (Gentofte Kommune, 2022, s. 66). På tværs af forvaltningsområderne og i kommunens tiltag fremhæves det dog ikke konkret, hvordan bevægelse i den faglige del af undervisningen kan fremmes. Kommunen påpeger derimod andre interventionssfærer, hvor fysisk aktivitet skal indgå i skolens praksis, herunder kvaliteten i idrætsundervisningen og Åben Skoletilbud. Kommunen frembringer i forbindelse med Playmakerordningen en viden om, at det er nødvendigt at have en koordinatorfunktion blandt lærerne, som varetager bevægelsesopgaven på skolen og sikrer, at indsatsen lykkes.

Erfaringen viser, at hvis inddragelse af idrætsforeninger i undervisningen i strukturerede forløb skal blive til fast praksis, er det nødvendigt med en solid koordinatorfunktion på skolerne. (Gentofte Kommune, 2021b, s. 49)

Derfor giver Playmakerordningen økonomisk tilskud til skolerne, så de kan “fri- købe” lærere til at varetage koordinatorrollen, samt give tilskud til aflønningen af foreninger for deres indsats (Gentofte Kommune, 2021b, s. 49).

Udnævn bevægelsesvejledere på hver skole, der understøtter og er med til at sikre en times daglig fysisk aktivitet i skolen. (Gentofte Kommune, 2021a, s. 17)

I forlængelse heraf anbefaler opgaveudvalget⁷ omkring 'En times motion dagligt', at Gentofte Kommune bør udnævne bevægelsesvejledere på hver skole, da dette ville fremme kommunens ambitioner om en times motion dagligt (Gentofte Kommune, 2021a, s.17). Denne form for styring og prioritering af koordinatorroller på bevægelsesområdet benytter kommunen sig dog ikke af.

Bevægelsesvejledere på alle kommunens skoler kan antages at kræve ekstra midler til f.eks. administration og arbejdstimer, hvilket kommunen ikke vælger at prioritere. Dette kan ses som en manglende prioritering af et centralt aspekt, der ellers kunne fremme bevægelse i undervisningen. Den centrale styring, som kommunen gennemfører med Playmakerordningen, overføres ikke til bevægelse i den faglige del af undervisningen, og kommunens styring fremstår her mindre tydelig og overbevisende.

Kommunens manglende prioritering af bevægelse i den faglige undervisning udgør således en grundpræmis, som skoleledere, lærere og pædagoger skal arbejde ud fra (Dean, 1999, s.22).

Noget tyder på, at Gentofte Kommune ikke anerkender, at de har dette ansvar på området på nuværende tidspunkt. Dette indtryk bekræftes i løbet af interviewene, hvor bevægelsesvejlederen John fremhæver, at kommunen kun i ringe grad styrer dem til at arbejde med bevægelse i den faglige undervisning. Da John bliver spurgt, om kommunen eller skolens ledelse styrer hans arbejde med bevægelse i undervisningen, svarer han:

Nej, det gør de ikke. Der er hverken pisk eller gulerod på det område. Og når vi ikke gør det, så sker der ikke noget ved det. (John, mandlig bevægelsesvejleder)

Hvis kommunen ville tydeliggøre, at de har et ansvar på området, ville der også blive etableret et mere forpligtende forhold mellem kommunen og bevægelsesvejlederne, hvilket ville kunne forpligte kommunen til at spille en rolle i skolernes bestræbelser på at få bevægelse ud i undervisningen (Dean, 2008, s. 135).

Opsummering af styrings rationale

Analysen viser, at Gentofte Kommune målrettet søger at efterleve anbefalinger og rationale i overensstemmelse med Åben Skole og Bevæg dig for Livet, mens styringen af 45 minutters bevægelse i den faglige undervisning ikke er udtalt. Kommunens styringsrationale fokuserer i høj grad på at fremme bevægelse ved at øge samarbejdet mellem skoler og idrætsforeninger eller ved at forbedre idrætsundervisningen.

⁷ Opgaveudvalget er midlertidige arbejdsgrupper nedsat af kommunen. Disse grupper består både af kommunale politikere og frivillige borgere.

Dette anses som den mest hensigtsmæssige tilgang til at få eleverne til at bevæge sig i løbet af skoledagen.

Samtidig viser analysen, at der ikke er kommunale indsatser, der specifikt har til formål at fremme bevægelse i den faglige undervisning.

Gentofte Kommunes indsatser på skoleområdet afspejler således et rationale, hvor bevægelse primært forankres i idrætsfaget eller gennem samarbejde med idrætsforeningerne. Det fremgår desuden, at kommunen ikke har implementeret opgaveudvalgets anbefaling om udnævnelse af bevægelsesvejledere på hver skole, da der ikke er konkrete tiltag i den retning. Dette kan betragtes som en indikator for, at kommunen ikke prioriterer udnævnelsen af bevægelsesvejledere og generelt bevægelse i den faglige undervisning. Kommunens vidensform bærer derimod præg af et rationale, der ønsker at fremme bevægelse med færre eller andre midler. Kommunen formulerer ikke tydelige mål for bevægelse i den faglige undervisning.

Dette resulterer i, at der ikke etableres klare magtrelationer, der engagerer og binder kommunen, skoleledelsen og bevægelsesvejlederne i opgaven med at fremme bevægelse i den faglige undervisning. Gentofte Kommune omfavner således ikke denne rolle, men fremmer i stedet et billede af, at bevægelse i undervisningen er en del af skolens drift, som de ikke har et ansvar for. Kommunens rationale indikerer derfor, at bevægelse i undervisningen skal forvaltes lokalt og autonomt af skolerne selv.

DISKUSSION

Hvis bevægelseskravet forsvinder eller kommunen frisættes yderligere, vil det medføre ændringer i rammerne for folkeskoleområdet (Dansk Skoleidræt, 2022). Resultaterne i denne artikel indikerer, at Gentofte Kommune som aktør kun i ringe grad gør bevægelsesvejlederne og bevægelse i den faglige undervisning til objekt for deres bevægelsespolitik. Dette kan antages at begrænse de rammer og ressourcer, der er styrende for folkeskolelærernes arbejde med bevægelse i Gentofte Kommune. Det nuværende lovkrav om 45 minutters daglig bevægelse har derfor ikke alle steder virket efter hensigten. Undersøgelsen viser, at kommunen som aktør kan sikre og prioritere bedre rammer og vilkår for folkeskolelærernes arbejde med bevægelse.

Artiklen indikerer, at regeringens model med decentralisering af implementeringsansvaret ikke har opnået de ønskede resultater, da der er udfordringer i forbindelse med implementeringen i Gentofte Kommune (Koch et al., 2020, s.48).

Resultaterne af denne undersøgelse kan derfor også rejse spørgsmål om regeringens rolle i forvaltningen og tilsynet med kommunernes aktiviteter inden for bevægelsesområdet.

De udfordringer, der opstår under implementeringen af bevægelse i den faglige undervisning i Gentofte Kommune, understreger behovet for at overveje, hvordan

staten kan spille en mere effektiv rolle i vurdering, prioritering og regulering af udfordringer og mål inden for kommunerne på dette område (Dean, 2008, s. 272).

Da den eksisterende struktur i Gentofte Kommune kun i ringe grad gør bevægelse i undervisning til objekt for styring, kan man argumentere for, at Gentofte Kommune ikke forpligter sig til at bidrage med den nødvendige struktur på området. I den tidligere forskning fremhæves det (Koch et al., 2022, s. 48; Daly-Smith et al., 2021, s. 17), at politiske og ledelsesmæssige beslutninger kan etablere nødvendige strukturer inden for skoleområdet og dermed sikre bedre vilkår for, at implementeringen af bevægelse i den faglige undervisning kan lykkes.

I den aktuelle debat om en mulig afskaffelse af bevægelseskravet, fremhæver Skolelederforeningens formand, Claus Hjortdal, at de enkelte skoler godt selv kan sætte rammen for, hvordan bevægelse skal indgå i hverdagen (Skolelederforeningen, 2018, s.3). Denne undersøgelse tilvejebringer imidlertid en viden, som modsat påpeger, at skolerne ikke nødvendigvis selv inddrager bevægelse i undervisningen, særligt hvis ikke kommunen udstikker konkrete mål og handleplaner, som rammer deres arbejde på området. Det kan derfor anses som vigtigt, at kommunen sætter tydeligere krav, samt udstikker konkrete mål og handleplaner, der forpligter skolens ledelse til at prioritere bevægelse i den faglige undervisning.

Undersøgelsens fund går dermed i tråd med DIF, DGI og Dansk Skoleidræts holdning i debatten om afskaffelsen af lovkravet, da de slår et slag for, at vedholdende kommunal prioritering på administrativt og politisk niveau gør en forskel for inddragelsen af bevægelse.

Bundlinjen er nemlig, at struktur skaber kultur. Det kan I, kære lokalpolitikere, være med til at sikre ved at sætte idræt og bevægelse i skolen på den kommunale dagsorden. Det fortjener vores børn og unge. (Kristensen et al., 2022a)

Denne artikel fremhæver ligeledes, at struktur kan udgøre en vigtig brik for, at bevægelse når ud til folkeskolerne på tværs af kommunen. Derfor er det nærliggende at argumentere for, at der også må være nogle fælles standarder, der forpligter skolerne og kommunerne til at prioritere bevægelse, selv hvis folkeskolerne bliver mere frisat og ikke længere er underlagt bevægelseskravet. Ellers risikerer vi, at den danske folkeskole ikke understøttes tilstrækkeligt af kommunerne i deres inddragelse af bevægelse i skoledagen.

Med det i mente kan det vække bekymring, hvis den lovmæssige ramme for bevægelse fjernes uden at blive erstattet af en tilgang, der fastholder bevægelse som et vigtigt element i folkeskolen. I regeringens forslag om at afskaffe bevægelseskravet, betones det, at det skal overlades til den enkelte skole at afgøre, hvordan og i hvilket omfang de ønsker at gennemføre bevægelsesinitiativer (Uddannelses- og

Forskningsministeriet, 2023). Dette indebærer, at skolerne ikke længere vil være bundet af en forpligtelse til at integrere bevægelse i undervisningen (Bølling-Ladegaard et al., 2023). Med udgangspunkt i undersøgelsens fund kan man rejse spørgsmål om, hvordan ansvaret for at fremme bevægelse i skolerne skal fordeles, og om det kan have konsekvenser for inddragelsen af bevægelse i den faglige undervisning, hvis kommunen som aktør ikke er forpligtet til at bidrage og sætte rammer for skolernes arbejde med bevægelse.

Hvis lovkravet udfases med henblik på at indfri ønsket om mere frihed, hvilket regeringen, Skolelederforeningen og KL er fortalere for (Uddannelses- og Forskningsministeriet; Kristensen et al., 2022b), så giver det ikke nødvendigvis de bedste vilkår for, at bevægelse finder vejen ind i klasseværelset. Kommunal støtte på bevægelsesområdet kan nemlig skabe forpligtende lydighedsrelationer mellem aktørerne, hvilket kan give et bedre grundlag for implementeringen af bevægelse. Det kræver dog aktiv støtte på politisk, administrativt og ledelsesmæssigt niveau (Koch et al., 2020, s.48).

Figur 3: Den ideelle virkekæde, udarbejdet med inspiration fra Praksiscenter for idræt og bevægelse i skolen (Praksiscenter for idræt og bevægelse, 2022, s.33).

Figur 3 er en illustration af den ideelle virkekæde, hvor de forskellige aktører hver især aktivt understøtter bevægelse i den faglige undervisning.

Indeværende undersøgelse påpeger, at lærernes handlemuligheder på bevægelsesområdet bliver begrænset af manglende incitament fra både ledelsen og kommunens side, og der frembringes således en viden om, at begge aktører til tider udviser en manglende erkendelse af, at de bærer en del af implementeringsansvaret. Undersøgelsen gør opmærksom på, at de enkelte aktører i virkekæden, herunder kommunen, aktivt kan understøtte bevægelsesvejledernes praksis, for at bevægelse i skolen lykkes. Bevægelse i skolen kræver nemlig kollektiv handling - en fælles plan og redskaber til, hvordan lovkravet kan omsættes og løses på forskellige niveauer (Koch et al., 2020, s.48). I overensstemmelse med DIF, DGI og Dansk Skoleidræts (Kristensen et al., 2022a) udlægning argumenterer jeg for, at det er vigtigt, at bevægelse i skolen fortsat er underlagt konkret lovgivning - og endnu bedre, understøttes med supplerende lokalpolitisk lovgivning, da dette kan skabe

den nødvendige struktur, der skal til, for at bevægelse bliver et fælles anliggende for alle skolens parter.

KONKLUSION

Denne undersøgelse viser, at Gentofte Kommune ikke udstikker konkrete mål og handleplaner for bevægelse i den faglige undervisning, hvilket medfører, at lederne på skolerne ikke ser sig forpligtet til en bestemt praksis på området.

Hvis implementering af bevægelse skal lykkes på tværs af Gentofte Kommunes folkeskoler, så påpeger eksisterende forskning (Koch et al., 2022, s.48; Daly-Smith et al., 2021, s.17), at det kræver prioritering på administrativt og politisk niveau.

Den viden, der fremkommer her, understøtter også, at skolens omgivelser og strukturelle rammer er vigtige for implementeringen af bevægelse i den faglige undervisning. I den forbindelse er en dyberegående forståelse af, hvordan kommunen som aktør kan bidrage til folkeskolernes arbejde med bevægelse væsentligt, da man på den måde kan sikre bedre forudsætninger for, at bevægelse også er en del af folkeskolen i fremtiden.

Undersøgelsen kommer derfor med tre praksisrettede anbefalinger til Gentofte Kommune, som fremhæver nogle af de potentialer, styringen af bevægelsesområdet indeholder.

Ud fra undersøgelsens fund udledes der, at Gentofte kan understøtte en fælles implementering af bevægelse ved (1) at udvikle en bevægelsesstrategi, der tager højde for den værdi, bevægelse i den faglige undervisning kan bidrage med. Analysen indikerer nemlig, at en målrettet bevægelsespolitik forudsætter, at kommunen erkender at bære en del af implementeringsansvaret. Dette kan føre til forpligtende lydighedsrelationer og støtte skolernes arbejde med bevægelse i den faglige undervisning.

Implementeringsunderstøttelsen kan også gå ud på, (2) at kommunen faciliterer udarbejdelse af ideer og videreuddannelsen af lærere mm. ved at oprette netværksmøder til bevægelsesvejlederne. Denne anbefaling går i tråd med kommunens nuværende brug af netværksmøder som et middel til at fremme kommunens skolepolitik. Netværksmøder kan

udgøre den struktur, der styrker arbejdet med bevægelse på tværs af skolerne. Derudover kan netværksmøder medføre driftsfordele, da videreuddannelse af bevægelsesvejledere kan foregå centralt frem for lokalt på de enkelte skoler (Koch et al., 2020, s.48).

Slutteligt kan kommunen støtte lærernes praksis med bevægelse i den faglige undervisning ved (3) at gøre det til et krav at udnævne bevægelsesvejledere på de enkelte folkeskoler (Düring, 2023). Et sådant tiltag kan øge bevægelsesvejledernes kompetencer, hvilket kan fremme den lokale støtte af kollegaer og forbedre mulighederne for, at bevægelse bliver anvendt i undervisningen. I indledningen

til artiklen blev det fremhævet, at Foucaults governmentality-begreb kan bidrage med en nødvendig erkendelse af risiciene forbundet med en formodet afskaffelse af bevægelseskravet. Denne undersøgelse tyder på, at kommunernes rammesætning af skolernes bevægelsesindsatser også må komme i fokus, så kommuner i fremtiden i højere grad kan skabe den nødvendige struktur, som arbejdet med bevægelse i den faglige undervisning kræver.

REFERENCER

- Andersen, N. Å. (1999). *Diskursive analysestrategier: Foucault, Koselleck, Laclau, Luhmann*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne.
- Daly-Smith, A., Morris, J. L., Norris, E., Williams, T. L., Archbold, V., Kallio, J., . . . Resaland, G. K. (2021). Behaviours that prompt primary school teachers to adopt and implement physically active learning: a meta synthesis of qualitative evidence. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 18(1).
- Dean, M. (1999). *Governmentality: Power and Rule in Modern Society* (2. udgave). København: SAGE Publications.
- Dean, M. (2008). *Governmentality: magt og styring i det moderne samfund* (2. oplag.). Frederiksberg: Forlaget Sociologi.
- Esmark, A., Bagge Laustsen, C., & Åkerstrøm Andersen, N. (2005). *Socialkonstruktivistiske analysestrategier* (1. udgave). Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.
- Esmark, A., Bagge Laustsen, C. (2015). *Strukturalisme og poststrukturalisme*. I M. Hviid Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3. udgave). København: Hans Reitzel.
- Foucault, M. (1988). »Technologies of the self«. I L.H. Martin, et al. (red.), *Technologies of the self: A seminar with Michel Foucault*. Amherst: The University of Massachusetts Press.
- Frydendal Nielsen, S. (2015). *Gymnasieskolen som innovativt sundhedslaboratorium: et processtudie om idræt og demokrati i en ungdomskultur*: Ph.d.-afhandling. Frederiksberg: Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet.
- Hansen, I. B. (2006). *Borgerinddragelse og retssikkerhed i socialt arbejde* (1. udgave). København: Hans Reitzels Forlag
- Jørgensen, H. T., & Troelsen, J. (2017). Implementeringen af motion og bevægelse i skolen – et review af hæmmende og fremmende faktorer set i et lærerperspektiv. *Studier i læreruddannelse og-profession*, 2(2), 84-105.
- Juul, S. (2010). *Solidaritet - anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft: en kritisk analyse af barrierer for sammenhængskraft i velfærdssamfundet* (1. udgave). København: Hans Reitzel.
- Juul, S., & Pedersen, K. B. (red.) (2012). *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori: En indføring* (1 udgave) København: Hans Reitzels Forlag.
- Kristiansen, S. Krogstrup, H. (2015). *Deltagende observation - introduktion til en forskningsmetodik*. København: Hans Reitzel.
- Koch, S., Grøntved, A., Pedersen, N. H., & Møller, N. C. (2022). 45 minutters bevægelse i undervisningen som et led i den danske skolereform. *Samfundøkonomen*, 1, 2022.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interview: Introduktion til et håndværk* (2. udgave). København: Hans Reitzel.

- Ladekjær, E., & Hjarsbech, P. (2016). *Undersøgelse af "Krop og Kompetencer"*. København: KORA
- Launsø, L., Rieper, O. & Olsen, L. (2017). *Forskning om og med mennesker - forskningstyper og forskningsmetoder i samfundsforskning*. (7. udgave). København: Munksgaard.
- Lynggaard, K. (2015). Dokumentanalyse. In S. Brinkmann & L. Tanggaard (Eds.), *Kvalitative metoder: en grundbog* (2. udgave). København: Hans Reitzels Forlag.
- Nissen, M., Pringle, K., & Uggerhøj, L. (2017). *Magt og forandring i socialt arbejde* (1. udgave). København: Akademisk Forlag.
- Ottesen, L. (2013). *Observationsstudier i idrætsfeltet*. In L. Thing & L. Ottesen (Eds.), *Metoder i idrætsforskning*. København: Munksgaard.
- Parks, M., Solmon, M., & Lee, A. (2007). Understanding classroom teachers' perceptions of integrating physical activity: A collective efficacy perspective. *Journal of Research in Childhood Education*, 21(3), 316-328.
- Pawlowski, C. S., Schipperijn, J., Tjørnhøj-Thomsen, T., & Troelsen, J. (2018). Giving children a voice: Exploring qualitative perspectives on factors influencing recess physical activity. *European Physical Education Review*, 24(1), 39-55. doi: 10.1177/1356336x1666474
- Pedersen, N. H., Toftager, M., Grøntved, A., Kristensen, P. L., Brønd, J. C., Larsen, K. T., & Møller, N. C. (2020). *Bevægelse i skolen: En kortlægning af børn og unges fysiske aktivitet og stillesiddende adfærd i skoletiden*.
- Smedegaard, S., Christiansen, L. B., Lund-Cramer, P., Bredahl, T., & Skovgaard, T. (2016). Improving the well-being of children and youths: a randomized multicomponent, school-based, physical activity intervention. *BMC public health*, 16(1), 1-11.
- Stormhøj, C. (2006): *Poststrukturalismer - videnskabsteori, analysestrategi, kritik*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Villadsen, K. (2004a). *Det sociale arbejdes genealogi: om kampen for at gøre fattige og udstødte til frie mennesker*. København: Hans Reitzel
- Villadsen, K. (2004b). *Socialt arbejde og subjektivering - Fra velfærdsplanlægning til post-moderne socialpolitik*. Psyke & Logos, 25(2), 28.
- Villadsen, K. (2008). *Forord: At analysere den moderne magts former*. In D. Mitchell (Ed.), *Governmentality*. Frederiksberg: Forlaget Sociologi
- WHO, Currie, C., Zanotti, C., Morgan, A., Currie, D., De Looze, M., Roberts, C., . . . Barnekow, V. (2009). *Social determinants of health and well-being among young people*. Retrieved from: International rapport WHO

Websteder

ACTIVE HEALTHY KIDS (2022). ACTIVE HEALTHY KIDS - DANMARK 2022. Lokaliseret (27.11.2022) på: <https://www.activehealthykids.org/wp-content/uploads/2022/06/Denmark-report-card-long-form-2022.pdf>

Bevæg dig for livet (2017). Om Bevæg dig for livet. Lokaliseret (12.09.2022) på: <https://www.bevaegdigforlivet.dk/bevaeg-dig-for-livet/om-bevaeg-dig-for-livet>

Børne- og Undervisningsministeriet. (2021). Regeringen og folkeskolens parter går sammen: Folkeskolens udfordringer skal drøftes i fællesskab. Lokaliseret (15.10.2022) på: <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2021/maj/210528-regeringen-og-folkeskolens-parter-gaar-sammen>

Gentofte Kommune. (2021a). Bevæg dig- En times motion. Lokaliseret (12.02.2022) på: <https://gentofte.dk/media/qnkjghyv/en-times-motion-hver-dag.pdf>

Gentofte Kommune. (2021b). Dagsorden til møde i Skoleudvalget. Lokaliseret (12.02.2022) på: <https://gentofte.dk/media/hukhukoq/sk-011121-bilag.pdf>

Gentofte Kommune. (2022). Dagsorden til møde i Kommunalbestyrelsen. Lokaliseret (12.02.2022) på: <https://gentofte.dk/media/2opjir5n/dagsorden-til-moede-i-kommunalbestyrelsen-den-15-september-2022-aaben.pdf>

Gentofte Kommune & Bevæg dig for livet (2022). Resume af visionsaftalen med Gentofte Kommune. Lokaliseret (12.02.2022) på: <https://www.bevaegdigforlivet.dk/media/9350/resume-visionsaftalen-gentofte.pdf>

Gentofte Kommune (2023). Netværkseftermiddage projektbeskrivelse. Lokaliseret (01.11.2023) på https://udskolingeniibyenshus.aula.dk/sites/udskolingeniibyenshus.aula.dk/files/arkiv/Download_filer/Udskolingeni%20I%20Byens%20Hus%20kata-log%202223.pdf

KL. (2022). Fælles retning for folkeskolen. Folkeskolen. Lokaliseret (8.12.2022) på: <https://www.kl.dk/kommunale-opgaver/boern-og-unge/folkeskolen/faelles-retning-for-folkeskolen/>

Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2023). Nyt udspil skal styrke kvaliteten i folkeskolen og sætte skolen fri. UVM - Uddannelses- og Forskningsministeriet. Lokaliseret (01.11.2023) på: <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2023/okt/231011-nyt-udspil-skal-styrke-kvaliteten-i-folkeskolen-og-saette-skolen-fri>

Dansk Skoleidræt, Have Nielsen, Jacob & Rasmussen, Mette. (2022). Bevægelse i skoledagen 2022. Lokaliseret (18.12.2022) på: <https://skoleidraet.dk/media/6354216/bevaegelse-i-skoledagen-2022.pdf>

Düring. (2023). Bevæg dig Gentofte - bevægelse er en fælles opgave: En kvalitativ governmentality-analyse af Gentofte Kommunes styring af bevægelse i den faglige undervisning. Specialeafhandling. Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet. https://curis.ku.dk/ws/files/332237930/Bevag_dig_Gentofte___bevagelse_er_en_falles_opgave.pdf

Skolelederforeningen. (2018). Giv alle folkeskoler mere selvbestemmelse. Lokaliseret (25.11.2022) på: <https://www.skolelederforeningen.org/media/43869/skolelederne-40-forbedringer-print.pdf>.

Praksiscenter for idræt og bevægelse. (2022). Bevægelse på tværs 2022. Lokaliseret (15.12.2022) på: <https://skoleidraet.dk/media/6354120/bevaegelse-i-skoledagen-2022-bevaegelse-paa-tvaers-2022.pdf>

Sundhedsstyrelsen. (2007). Forebyggelse og sundhedsfremme i kommunen. Lokaliseret (21.11.2022) på: <https://www.sst.dk/~media/F69660BA049649D68187AD1C-12281CA6.ashx>

VIA University College. (2022). Bevæg Dig For Livet – Hvad sker der i visionskommunerne? Viden. Lokaliseret (18.12.2022) på: <https://viden.via.dk/evu/bevaeg-dig-for-livet-hvad-sker-der-i-visionskommunerne>

Avisartikler

Bølling-Ladegaard, A., & Risbøl Jacobsen, S. (2022, 11.marts). Fortroligt talepapir afslører: Minister erkender, at krav om 45 minutters bevægelse i folkeskolen var en fejl. Idrætsmonitor Lokaliseret (18.12.2022) på: <https://idraetsmonitor.dk/nyheder/art8663410/Minister-erkender-at-krav-om-45-minutters-bev%C3%A6gelse-i-folkeskolen-var-en-fejl>

Bølling-Ladegaard, A., Gindrup, J., & Marthinsen, O. B. (2023, 11. oktober). Her er de 35 forslag i regeringens skoleudspil. Skolemonitor. Lokaliseret (01.11.2023) på: <https://skolemonitor.dk/nyheder/art9564748/Her-er-de-35-forslag-i-regeringens-skoleudspil>

Greiner, M. (2022, oktober 16). Regeringen vil fjerne krav om bevægelse i folkeskolen: 'Det er et kæmpe svigt af vores børn og unge'. DR Nyheder. Lokaliseret (01.11.2023) på <https://www.dr.dk/nyheder/indland/regeringen-vil-fjerne-krav-om-bevaegelse-i-folkeskolen-det-er-et-kaempe-svigt-af>

Kristensen, F. Natorp, H. Thomassen, C. B. (2022a, 13. november). Debat: Sæt bevægelse i skolen på den kommunale dagsorden. Avisen Danmark. Lokaliseret (18.12.2022) på: <https://avisendanmark.dk/artikel/debat-s%C3%A6t-bev%C3%A6gelse-i-skolen-p%C3%A5-den-kommunale-dagsorden>

Kristensen, F. Natorp, H. Thomassen, C. B. (2022b, 28. oktober). Debat: Forsvinder kravet om 45 minutters bevægelse i skolen, bør der sættes andre konkrete mål i stedet. Idrætsmonitor. Lokaliseret (18.12.2022) på: <https://idraetsmonitor.dk/debat/art9050590/Forsvinder-kravet-om-45-minutters-bev%C3%A6gelse-i-skolen-b%C3%B8r-der-s%C3%A6ttes-andre-konkrete-m%C3%A5l-i-stedet>